

2020/2223(INI)

24.2.2021

STANOVISKO

Výboru pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů

pro Hospodářský a měnový výbor

k politice v oblasti hospodářské soutěže – výroční zpráva za rok 2020
(2020/2223(INI))

Zpravodaj: Andrus Ansip

PA_NonLeg

NÁVRHY

Výbor pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů vyzývá Hospodářský a měnový výbor jako příslušný výbor, aby do návrhu usnesení, který přijme, začlenil tyto návrhy:

Jednotný trh

1. připomíná, že politika hospodářské soutěže je zásadně důležitá pro posílení jednotného trhu tím, že podporuje hospodářskou soutěž a zajišťuje spravedlivé a rovné podmínky pro všechny účastníky trhu, včetně mikropodniků a malých a středních podniků, umožňuje růst inovativních podniků, zajišťuje konkurenceschopnost společností z EU na globální úrovni a zaručuje vysokou míru ochrany spotřebitelů, nižší ceny, lepší kvalitu a větší výběr;
2. připomíná, že 73 % HDP Evropské unie je vytvářeno službami a že jednotný trh služeb je méně rozvinutý než jednotný trh se zbožím; domnívá se, že mechanismy práva hospodářské soutěže a regulace *ex ante* mohou pomoci posílit jednotný trh digitálních služeb;

Ochrana spotřebitele

3. zdůrazňuje zejména, že politika v oblasti hospodářské soutěže a politika v oblasti ochrany spotřebitelů se vzájemně doplňují, neboť obě mají za cíl ochranu spotřebitelů, zajištění integrity jednotného trhu a pomoc s vytvořením rovných podmínek pro podniky;
4. připomíná, že dobré podmínky pro spotřebitele a prevence poškozování spotřebitelů – online i offline – musí být i nadále zásadními aspekty politiky hospodářské soutěže, postupů vymáhání předpisů a veškerých budoucích právních předpisů v tomto odvětví, aby bylo dosaženo stále se zvyšující úrovně ochrany spotřebitelů a dobrých podmínek pro spotřebitele;
5. zdůrazňuje, že nový program pro spotřebitele, který představila Komise jako jeden ze svých cílů, předpokládá pokračování boje proti spotřebitelským podvodům, nekalým tržním postupům a podvodům;
6. připomíná, že Listina základních práv Evropské unie stanoví, že politiky Unie musí zajišťovat vysokou úroveň ochrany spotřebitelů;
7. zdůrazňuje, že pravidla hospodářské soutěže, dobré podmínky spotřebitelů a otázky udržitelnosti jsou vzájemně úzce propojené a že nelze ignorovat negativní externality spojené s určitými druhy výroby; žádá tudíž Komisi, aby posoudila, jak může politika hospodářské soutěže dále přispět k cílům udržitelného rozvoje, k Pařížské klimatické dohodě a Zelené dohodě pro Evropu;

Digitální transformace

8. bere na vědomí změny, kterým čelí podniky i spotřebitelé v důsledku digitální transformace, a vítá, že se Komise zaměřuje na modernizaci své politiky hospodářské

soutěže, aby odpovídajícím způsobem vyřešila závažné problémy a selhání trhu v digitálním odvětví;

9. bere na vědomí, že Komise se rozhodla nepředložit návrh nového nástroje týkajícího se hospodářské soutěže, a zdůrazňuje v této souvislosti, že stávající pravidla pro kontrolu spojování podniků nejsou schopna řešit tzv. likvidační převzetí podniků dominantními subjekty na digitálních trzích;
10. zdůrazňuje, že politika v oblasti hospodářské soutěže hraje významnou úlohu také v moderní průmyslové politice Unie s cílem zvýšit inovativnost evropských podniků, a tím i jejich konkurenceschopnost na jednotném trhu i na mezinárodní úrovni;

Regulace „strážců“ (gatekeepers) ex ante

11. připomíná, že zajištění účinné regulace digitálních trhů je jedním z hlavních úkolů Výboru pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů; v této souvislosti upozorňuje na přijetí nařízení o vztazích mezi platformami a podniky (nařízení (EU) 2019/1150¹) a konstatuje, že regulační zásah *ex ante* má za cíl vyřešit mezery ve vymáhání právních předpisů v oblasti hospodářské soutěže *ex post*;
12. podtrhuje závažnost toho, že hlavní on-line provozovatelé se chovají jako strážci přístupu k digitální ekonomice, včetně přístupu k trhům elektronického obchodování, a rizika a příležitosti, které to přináší z hlediska svobody volby pro spotřebitele a přístupu společností na trhy;
13. konstatuje, že z 10 000 internetových platforem, které se účastní digitálního trhu EU, vytváří sedm největších až 69 % celkových příjmů tohoto odvětví;
14. zdůrazňuje, že stávající pravidla hospodářské soutěže nesplňují adekvátně potřeby fungujícího jednotného trhu, a vítá proto záměr Komise napravit nesrovnalosti na digitálním trhu, mimo jiné prostřednictvím přijetí jejího návrhu aktu o digitálních trzích; zdůrazňuje důležitou roli regulace *ex ante*, která doplňuje a posiluje *ex post* vymáhání práva hospodářské soutěže;
15. konstatuje, že regulační povinnosti musí být přiměřené a nesmí v žádném případě usilovat o vytvoření neodůvodněných administrativních překážek, které brání dalšímu posílení jednotného trhu a spravedlivé hospodářské soutěži;
16. konstatuje, že navrhovaná pravidla a lepší dohled by měly zajistit, aby trhy, které se vyznačují velkými platformami působícími jako digitální strážci (tzv. gatekeepers), zůstaly spravedlivé a konkurenční pro inovátory, podniky a nové účastníky trhu;
17. konstatuje, že úspěšné strategie růstu nemusí automaticky vést k nápravným opatřením, neboť mohou přinášet ekonomický růst a přínosy pro spotřebitele;
18. domnívá se, že spravedlivě se chovající tržní subjekty, včetně malých a středních podniků, by měly prospěch z přísného uplatňování pravidel hospodářské soutěže; v této souvislosti žádá Komisi, aby dále prozkoumala zneužívání dominantního postavení

¹ Úř. věst. L 186, 11.7.2019, s. 57.

některých on-line platform s cílem zajistit spravedlivou hospodářskou soutěž a podpořit pracovní místa, inovace a udržitelný růst;

Přístup k údajům

19. žádá Komisi, aby zajistila a podpořila spravedlivý a bezpečný přístup k údajům pro všechny účastníky trhu, a to v aktu o digitálních trzích i v rámci svých postupů vymáhání práva hospodářské soutěže, a přitom zohlednila otázky důvěrnosti a ochrany obchodních tajemství i příslušné právní předpisy EU na ochranu údajů; konstatuje, že by se mělo spotřebitelům umožnit, aby si zachovali kontrolu nad svými údaji, a poskytnout jim další práva, pokud jde o interoperabilitu a přenositelnost údajů, a to v souladu s unijním právem, a tak zajistit, aby byl jednotný trh s údaji založen na základních hodnotách Evropské unie a na spravedlivé hospodářské soutěži; žádá dále Komisi, aby při posuzování tržní síly vzala v úvahu dopady přístupu k osobním a finančním údajům, neboť údaje jsou zdrojem značné ekonomické síly a vlivu;

Nařízení o blokových výjimkách pro vertikální dohody

20. konstatuje, že nařízení o blokových výjimkách pro vertikální dohody neodpovídá poslednímu vývoji na trzích, zejména nárůstu objemu on-line prodeje a on-line platform; vítá posouzení dopadu nedávno zahájené Komisí a vyzývá k přijetí dalších kroků k řešení této otázky; zdůrazňuje, že dohody o selektivní distribuci a smluvní doložky by neměly vést k roztržitosti jednotného trhu tím, že vytvoří překážky pro přeshraniční obchod a distribuci; domnívá se, že segmentace vnitrostátních trhů brání plně a spravedlivé hospodářské soutěži v Unii;
21. v tomto ohledu upozorňuje na protisoutěžní účinek přetrvávajícího teritoriálního omezování nabídky, které se může projevit různými způsoby, jako je odmítání dodávek nebo vyhrožování přerušением dodávek určitému distributorovi, omezování množství k prodeji, nevysvětlitelné rozdíly v nabídce produktů a cenách mezi členskými státy nebo omezení jazykových možností na obalu výrobku; zdůrazňuje, že teritoriální omezení nabídky brzdí rozvoj jednotného trhu a jeho potenciální přínosy pro spotřebitele; vyzývá Komisi, aby se zabývala protisoutěžním účinkem teritoriálního omezování nabídky s cílem dosáhnout plně funkčního jednotného trhu;

Nařízení o zeměpisném blokování

22. vítá první krátkodobý přezkum nařízení o zeměpisném blokování, který provedla Komise, a vyzývá Komisi, aby i nadále aktivně sledovala a odstraňovala neodůvodněné zeměpisné blokování a další přetrvávající omezení přeshraničního internetového prodeje, která byla zjištěna v daném přezkumu, a to v rámci přístupu zaměřeného na to, aby mohli spotřebitelé bezproblémově nakupovat v celé EU; vybízí Komisi, aby zvažila navržené vhodné navazující opatření;

Vymáhání předpisů a dohled nad nimi

23. zdůrazňuje, že je důležité přijmout jasný, předvídatelný a komplexní rámec EU, který obstojí v budoucnosti a zajistí účinné vymáhání právních předpisů v oblasti hospodářské soutěže a dohled nad nimi na úrovni EU, zejména v kontextu rychle se měnících trhů; zdůrazňuje, že dodržování ustanovení musí být posíleno účinnými, přiměřenými a

odrazujícími sankcemi a že právní předpisy EU by měly být vymáhány rovným způsobem ve všech členských státech; naléhavě tudíž vyzývá Komisi, aby dále posílila úlohu sítě evropských spotřebitelských center (síť ESC) a aby vypracovala studii toho, zda je třeba zřídit orgán EU pro spotřebitele;

24. žádá Komisi, aby stanovila jasné pokyny a osvědčené postupy v oblasti vymáhání předpisů s cílem předejít právní nejistotě, svévolným rozhodnutím a rozdílům mezi členskými státy, pokud jde o dohled nad příslušnými stávajícími i budoucími právními předpisy;
25. konstatuje, že některé digitální platformy opakovaně porušují pravidla hospodářské soutěže, ačkoliv již čelily sankcím; vyzývá tudíž Komisi, aby přezkoumala, zda sankce, které jsou v současné době ukládány, plní svůj účel;

Státní podpora

26. bere na vědomí, že v reakci na krizi onemocnění COVID-19 Komise přijala dočasný rámec státní podpory s opatřeními na podporu ekonomiky, a zdůrazňuje, že tato opatření by měla být pouze dočasná;
27. vyzývá Komisi, aby včas provedla podrobné hodnocení dopadu tohoto rámce na jednotný trh a aby předložila střednědobá a dlouhodobá opatření s cílem překlenout rozdíly a podpořit evropské společnosti, a to se zvláštním zaměřením na malé a střední podniky;
28. v této souvislosti připomíná, že státní podpora zaručená za mimořádných okolností pandemie leteckým dopravcům pomáhá chránit zaměstnance, ale upozorňuje na to, že se to musí dít, aniž by byla poškozena práva spotřebitelů na jednotném trhu;
29. připomíná, že pokud dojde k selhání trhu, podporují pravidla EU v oblasti státní podpory cíl politiky v oblasti hospodářské soutěže, kterým je zvýšení inovativnosti a konkurenceschopnosti evropských společností na mezinárodní úrovni;
30. konstatuje, že státní podpora v podobě finančních injekcí do vybraných podniků může narušit rovné podmínky na vnitřním trhu a poškodit spotřebitele, pokud nebudou přísně dodržena pravidla EU pro státní podpory; připomíná, že těchto cílů lze dosáhnout i jinými prostředky;

Globální rozměr

31. upozorňuje, že v rámci globální ekonomiky vycházejí případná narušení hospodářské soutěže na vnitřním trhu od společností usazených mimo EU, zejména společností, které získávají státní podporu nebo jiné dotace; žádá Komisi, aby přijala příslušná opatření a zlepšila globální spolupráci v oblasti hospodářské soutěže, a tím zajistila rovné podmínky se třetími zeměmi, zejména pokud jde o státní podporu, a aby zajistila spravedlivý přístup na trh v každém dotčeném odvětví, např. v leteckém odvětví;
32. se znepokojením bere na vědomí rostoucí zájem vnějších subjektů o posilování a upevňování jejich vlivu v evropských společnostech v souvislosti s krizí způsobenou pandemií; vyzývá Komisi, aby tyto trendy, zejména přímé zahraniční investice, pečlivě

sledovala s cílem zajistit a zachovat integritu jednotného trhu;

33. bere na vědomí bílou knihu Komise o vytvoření rovných podmínek v souvislosti se zahraničními subvencemi; je znepokojen tím, že otevřenost obchodu EU založená na rovných podmínkách se na celosvětové úrovni potýká se stále více problémy; podporuje záměr Komise vyhnout se odvetným opatřením na celosvětové úrovni;

Transparentnost

34. zdůrazňuje, že je třeba zaručit spravedlivou hospodářskou soutěž v odvětvích, která mají zásadní význam pro každodenní život občanů, jako je potravinářství a zdravotnictví, a to ve prospěch spotřebitelů; vyzývá Komisi, aby pečlivě posoudila rozsah a účinek svých plánů na vyjasnění pravidel hospodářské soutěže v rámci strategie „od zemědělce ke spotřebiteli“ na hospodářské fungování zemědělského a potravinového řetězce se zvláštním ohledem na dopady na drobné dodavatele a zemědělce s cílem, aby byly všechny subjekty udržitelnější a konkurenceschopnější, a mohly tak plně využívat výhod jednotného trhu;
35. vyzývá Komisi, aby předložila Evropskému parlamentu zprávu o účinnosti uplatňování strukturálních nápravných opatření v antimonopolních případech v rámci práva hospodářské soutěže EU a o souvisejících problémech;
36. vyzývá Komisi, aby plně zohlednila doporučení Evropského účetního dvora, včetně zlepšení vykazování výsledků svých rozhodnutí o prosazování práva, s cílem zvýšit transparentnost a odpovědnost vůči Evropskému parlamentu a občanům;
37. žádá Komisi, aby do výroční zprávy Komise o politice v oblasti hospodářské soutěže začlenila shrnutí a statistické údaje o antimonopolních případech, jež byly otevřeny a uzavřeny v členských státech, případně včetně zjištěných osvědčených postupů a celkové částky uložených a zaplacených pokut za kartely.

INFORMACE O PŘIJETÍ VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO

Datum přijetí	22.2.2021
Výsledek konečného hlasování	+ : 41 - : 0 0 : 4
Členové přítomní při konečném hlasování	Andrus Ansip, Alessandra Basso, Brando Benifei, Adam Bielan, Biljana Borzan, Vlad-Marius Botoș, Markus Buchheit, Anna Cavazzini, Dita Charanzová, Deirdre Clune, David Cormand, Carlo Fidanza, Evelyne Gebhardt, Alexandra Geese, Sandro Gozi, Maria Grapini, Svenja Hahn, Virginie Joron, Eugen Jurzyca, Arba Kokalari, Marcel Kolaja, Kateřina Konečná, Andrey Kovatchev, Jean-Lin Lacapelle, Morten Løkkegaard, Adriana Maldonado López, Antonius Manders, Beata Mazurek, Leszek Miller, Dan-Ștefan Motreanu, Anne-Sophie Pelletier, Miroslav Radačovský, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Tomislav Sokol, Tom Vandenkendelaere, Kim Van Sparrentak, Marco Zullo
Náhradníci přítomní při konečném hlasování	Marco Campomenosi, Maria da Graça Carvalho, Krzysztof Hetman, Sven Mikser, Tsvetelina Penkova, Barbara Thaler, Edina Tóth

JMENOVITÉ KONEČNÉ HLASOVÁNÍ VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO

41	+
ECR	Adam Bielan, Carlo Fidanza, Eugen Jurzyca, Beata Mazurek
ID	Alessandra Basso, Markus Buchheit, Marco Campomenosi
NI	Miroslav Radačovský, Marco Zullo
PPE	Maria da Graça Carvalho, Deirdre Clune, Krzysztof Hetman, Arba Kokalari, Andrey Kovatchev, Antonius Manders, Dan-Ștefan Motreanu, Andreas Schwab, Tomislav Sokol, Barbara Thaler, Edina Tóth, Tom Vandenkendelaere
RENEW	Andrus Ansip, Vlad-Marius Botoș, Dita Charanzová, Sandro Gozi, Svenja Hahn, Morten Løkkegaard
S&D	Brando Benifei, Biljana Borzan, Evelyne Gebhardt, Maria Grapini, Adriana Maldonado López, Sven Mikser, Leszek Miller, Tsvetelina Penkova, Christel Schaldemose
Verts/ALE	Anna Cavazzini, David Cormand, Alexandra Geese, Marcel Kolaja, Kim Van Sparrentak

0	-

4	0
ID	Virginie Joron, Jean-Lin Lacapelle
LA GAUCHE	Kateřina Konečná, Anne-Sophie Pelletier

Význam zkratk:

+ : pro

- : proti

0 : zdrželi se